

At den arbejdsduelige på tilfredsstillende vis skal have udført et stykke arbejde, før han modtager sine penge, er en indstilling, som i disse år er udsat for en dødsensfarlig risiko for at blive forflygtiget, og som der derfor er et meget stærkt behov for at få genplaceret i dens i gamle dage aldeles selvfølgelige position. At være arbejdsløs må ikke blive en livsstilling.

Under de nuværende forhold har mange arbejdsløse – navnlig efter længere perioder af arbejdsløshed – betydelige psykiske og fysiske problemer med at komme i beskæftigelse igen. Disse problemer vil forsvinde, hvis nærværende forslag vedtages, og vel at mærke på en måde, så man undgår alle de mange ulemper og praktiske vanskeligheder, som klæber til arbejdsminister Svend Aukens jobtilbudsordning for langtidsledige, jfr. nærmere fremskridtspartiets bidrag til betænkning af 19. maj 1978 over lovforlaget, afgivet af folketingets arbejdsmarkedsudvalg. (Tillæg B, sp. 1357 ff).

Hele problemet omkring sort måneskinsarbejde decimeres også, når arbejdsløs og beskæftiget har fælles udgangspunkt, nemlig 8 timers arbejdsdag. Blandt den gældende lovs absurditeter er endvidere, at man straffer den arbejdsløse, hvis det opda­ges, at han har foretaget sig noget nyttigt såsom gratis klaverspil for de syge på et hospital, selvbyggeri, trænerbistand i en idrætsforening, valgkampdeltagelse eller andet. Alle de dermed forbundne urimeligheder, dlyneløfterstikkerier etc. forsvinder ganske med nærværende lovforslags ikrafttræden. Anskuet fra den synsvinkel er nærværende forslag en videreudvikling af de tanker, kristeligt folkeparti har gjort sig om etablering af en samfundstjeneste (beslutningsforslag nr. B 41 af 10. januar 1978, førstebehandlet 18. februar sp. 6256 ff).

Det foreliggende lovforslag sparer derhos en masse administration ved at åbne op for alle, der selv vil stille deres arbejdskraft til rådighed den pågældende dag. Arbejdsløshedskontrollen bortfalder helt, herunder tvangsarbejdsanvisning, karantæneret­gler og mange andre friktioner. Forskelsbe­handlinger over for visse grupper i den danske befolkning forsvinder. Selvstændige, husmødre, studerende osv. bliver stillet over for det offentlige ganske som lønarbejdere (i tråd med de tanker, som centerpartiets daværende formand, Henning Berthelsen, beskrev i 1973 på side 84–85 i bogen »Tør du – Mor Danmark«).

At vi får flere arbejdsløshedsunderstøttelsessik­rede er historisk en fuldbyr­delse af den udvikling, som har stået på gennem de senere årtier, hvor antallet af arbejdsløsheds­kassemedlemmer er vok-

set fra oprindelig stort set blot at være fuldtidsar­bejdssøgende mandlige håndens arbejdere på fabrikker til at blive en syvcifret og stadigt voksende skare, der i de senere år ganske har sprængt grænserne for, hvad man traditionelt forestillede sig som de kredse, arbejdsløshedsunderstøttelseslovene tog sigte på. I 1930 var medlemstallet 288.428, i 1950 623.506, i 1970 806.665, men pr. 1. januar 1980 1.532.348 (heraf 182.081 deltids). Hver gang modtagertallet er vokset, er nye møllest­en lagt om skatteydernes halse. Men den i nærværende lovfor­slag omhandlede udvidelse vil virke modsat. Da arbejdsydelsen gennemsnitlig vil blive mere værd for samfundet end de i § 3 nævnte 250 kr., vil der reelt opstå overskud for det offentlige på disse konti – og jo større des flere der benytter sig af den moderniserede arbejdsløshedsunderstøttel­sesordning. Og de direkte ulykker, som faggrænserne i det nuværende system forvolder, forsvinder også som dug for solen, når nærværende lovfor­slags enhedssystem træder i kraft. Først ved dets vedtagelse får folketinget klaret det problem om rimeligt sikkerhedsnet under de selvstændigt næringsdrivende, som tinget har bakset med i så man­ge år, men som ved ordningen fra forsommeren 1976 kun fik en utilstrækkelig og for bureaukrati­befængt løsning. Sandsynligvis vil reglerne om Statens Uddannelsesstøtte fuld­stændig – eller i al fald i det store og hele – kunne ophæves, når den nu foreslåede ordning er indarbejdet. Det er under alle omstændigheder, som samfundet udvikler sig, en aldeles uholdbar skanse at forsvare i det lange løb den nuværende opdeling mellem arbejdslø­hedsdagpenge, nu ca. 80.000 kr., og uddannelses­støtte på 20–25 pct. heraf. Blandt de nuværende lønmodtagere ophæves i forhold til staten alle dis­krimineringer efter faggrænser og efter, om de står i arbejdsløsheds­kasse eller ej. Også de særlige pro­blemer, der hidtil har været forbundet med ungar­bejdere og langtidsarbejdsløse (26 ugers reglen) forsvinder med den foreslåede enkle ordning. Omvendt vil dagpengesystemet ikke længere blive belastet med de mange, som reelt ikke står til rå­dighed for arbejdsmarkedet, men som meget gerne vil have sig frabedt at få anvist arbejde, der hin­drer dem i at passe hjem, studier, eller hvad der nu optager dem, (jfr. nærmere Fremskridt 1977-15 side 23 (og 17 side 10) og 1978-8 side 7–8 samt den af Landsforeningen Dansk Arbejde i maj 1978 udgivne pjece »Arbejdsløsheden i tal«).

Foretrækker den enkelte at holde ferie eller i øvrigt at springe dage over, kan han frit gøre det, som han selv ønsker. Også i den relation er den foreslåede ordning langt overlegen sammenlignet